

opusdei.org

Liturgia Zeleného štvrtka

Svätý týždeň je stredobodom liturgického roka: počas týchto dní prežívame rozhodujúce okamihy nášho vykúpenia. Cirkev nás svojou múdrosťou a tvorivosťou vedie za ruku od Kvetnej nedele až po kríž a zmŕtvychvstanie.

17.04.2025

Veľkonočné trojdnie sa začína večernou svätou Omšou Pánovej večere. Zelený štvrtok stojí medzi koncom pôstu a začiatkom trojdnia.

Vodiacou niťou celého slávenia tohto dňa, všeobjímajúcim svetlom, je Kristovo veľkonočné tajomstvo, samotné srdce udalosti, ktoré sa aktualizuje vo sviatostných znakoch.

Posvätné dianie sa sústreďuje na tú Večeru, v ktorej Ježiš, skôr ako sa vydal na smrť, zveril Cirkvi testament svojej lásky, obeť večnej zmluvy^[1].

„Keď Ježiš ustanovil Eucharistiю ako trvalú pamiatku na seba a svoju Veľkú noc, vložil toto najvyššie gesto Zjavenia symbolicky do svetla milosrdenstva. V tej istej perspektíve milosrdenstva prežíval Ježiš aj svoje umučenie a smrť, vedomý si veľkého tajomstva lásky, ktoré sa uskutoční na kríži“^[2]. Liturgia nás živým a súčasným spôsobom uvádza do tohto tajomstva Ježišovho sebadarovania za našu spásu. „Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho

dávam sám od seba“^[3]. Pánovo *fiat*, ktoré dáva vzniknúť našej spáse, sa sprítomňuje v slávení Cirkvi; preto nás kolekta neváha v prítomnom čase zapojiť do Poslednej večere: „*Sacratissimam, Deus, frequentantibus Cenam...*“, hovorí latinčina so svojou obvyklou schopnosťou syntézy; „Bože, zišli sme sa osláviť pamiatku najsvätejšej večere“^[4].

Je to „svätý deň, v ktorý bol náš Pán Ježiš Kristus vydaný za nás“^[5]. Ježišove slová: „Odchádzam – a prídem k vám. Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odídem, pošlem ho k vám“^[6] nás uvádzajú do tajomnej výmeny medzi neprítomnosťou a prítomnosťou Pána, ktorá predsedá celému Veľkonočnému trojdniu a z neho celému životu Cirkvi. Z tohto dôvodu Zelený štvrtok a dni, ktoré po ňom nasledujú, nie sú len dňami smútku

alebo náreku: vnímať posvätné trojdnie týmto spôsobom by sa rovnalo návratu do situácie učeníkov pred Zmŕtvychvstaním. „Radosť Zeleného štvrtka pramení z tohto: z pochopenia, že Stvoriteľ prekypoval láskou k svojim stvoreniam“^[7]. Aby vo svete zvečnil túto nekonečnú lásku, ktorá sa sústreďuje v jeho Pasche, v jeho prechode z tohto sveta k Otcovi, Ježiš sa nám celý dáva so svojím Telom a Krvou v novej pamiatke: chlebe a víne, ktoré sa stávajú „chlebom života“ a „kalichom spásy“^[8]. Pán prikazuje, aby sa odteraz na jeho pamiatku robilo to isté, čo práve on^[9], a tak sa rodí Pascha Cirkvi, Eucharistia.

Dva momenty slávenia sú veľmi výrečné, ak ich vnímame vo vzájomnom vzťahu: umývanie nôh a vyloženie Najsvätejšej sviatosti. Umývanie nôh Dvanástim niekoľko hodín pred ukrižovaním ohlasuje najväčšiu lásku: „položiť život za

svojich priateľov“^[10]. Liturgia oživuje toto gesto, ktoré odzbrojilo apoštolov, v ohlasovaní evanjelia a v možnosti vykonať umývanie nôh niektorých veriacich. Na záver omše sa v sprievode na vyloženie Najsvätejšej sviatosti a v adorácii veriacich zjavuje láskyplná odpoveď Cirkvi na pokorné sklonenie sa Pána nad nohami apoštolov. Tento čas tichej modlitby, ktorý trvá až do noci, nás pozýva pripomenúť si Ježišovu kňazskú modlitbu vo Večeradle^[11].

---

^[1] Porov. *Rímsky Misál*, Štvrtok Pánovej večere, modlitba dňa (kolekta).

^[2] Francisco, *Misericordiae Vultus*, 11-IV-2015, bod 7.

^[3] *Jn* 10, 17-18.

[4] *Rímsky Misál*, Štvrtok Pánovej večere, kolekta.

[5] *Rímsky Misál*, Štvrtok Pánovej večere, vlastné *Communicantes*.

[6] *Jn* 14, 28; *Jn* 16, 7.

[7] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 84.

[8] *Rímsky Misál*, modlitba nad obetnými darmi.

[9] Porov. *1 Cor* 11, 23-25.

[10] Porov. *Jn* 15, 13.

[11] Porov. *Jn* 17.